

HANNES STEINERT

Erotic Drawings

*House
of Boys*

MARKUS PFALZGRAF

GALERIE MOOIMAN MALE-ART

Hannes Steinert heeft al vele jaren een goede band met Nederland. Zijn eerste expositie met homo-erotische werk was bij Villa Lila (Nijmegen, 1996). Pas daarna is hij daarmee ook in Duitsland bekend geworden.

Later was zijn werk ook te zien bij Galerie Ho-Een-Seven (Arkel, ±1995-98), Galerie 1718 (Amsterdam ±1993-2001) Galerie Faubourg (Amsterdam ±2001-2006) en sinds 2006 bij Galerie MooiMan male-art (Groningen).

Zijn werk is gepubliceerd in vele catalogi en ook in de agenda-edities van de Homogenda (2003-2012), MooiMan male-art 2013 en de scheurkalender Your Daily Male (2016 en 2017).

Hannes Steinert had al jaren een grote wens om zijn erotische tekeningen te publiceren. Dit boek is het resultaat en een deel van de hierin gepubliceerde werken is ook te zien in de expositie "My Porn Eye" bij Galerie MooiMan male-art, februari en maart 2017. In de nabije toekomst staat er nog een overzichtsboek van zijn linosnedes gepland.

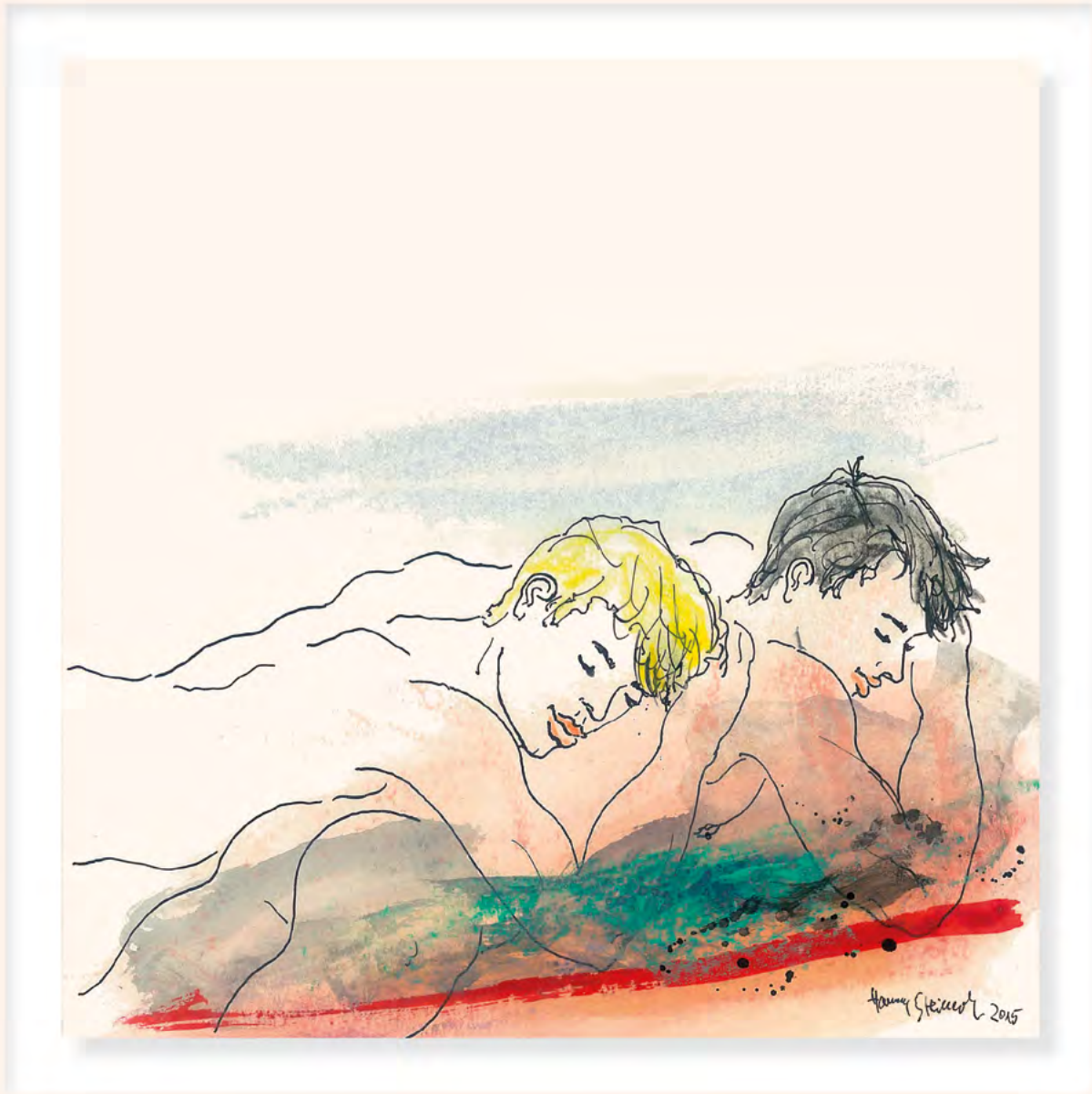
Galerie MooiMan male-art, januari/Januar 2017

Hannes Steinert hat schon seit vielen Jahren eine Verbindung zu den Niederlanden. Seine erste homo-erotische Ausstellung war in der Villa Lila (Nimwegen, 1996). Kurze Zeit später ist er auch damit in Deutschland bekannt geworden.

Später waren seine Werke auch in der Galerie Ho-Een-Seven (Arkel, ±1995-98) zu sehen, in der Galerie 1718 (Amsterdam ±1993-2001) in der Galerie Faubourg (Amsterdam, ±2001-2006), und seit 2006 in der Galerie MooiMan male-art (Groningen).

Seine Arbeiten sind in zahlreichen Katalogen veröffentlicht worden, außerdem in den Kalender-Editionen "Homogenda" (2003-2012), MooiMan male-art 2013 und in den Abrißkalender Your Daily Male (2016 und 2017).

Seit Jahren hatte Hannes Steinert den sehnlichen Wunsch, seine erotischen Zeichnungen auch in Buchform zu publizieren. Diese Ausgabe ist das Ergebnis. Ein Teil der Werke aus diesem Buch ist auch in der Ausstellung "My Porn Eye" der Galerie MooiMan male-art zu sehen (Februar und März 2017). Als nächstes möchte der Künstler ein Buch mit seinen Linolschnitten veröffentlichen.

Traumende Jungs, 2015

Een voorvechter voor passie

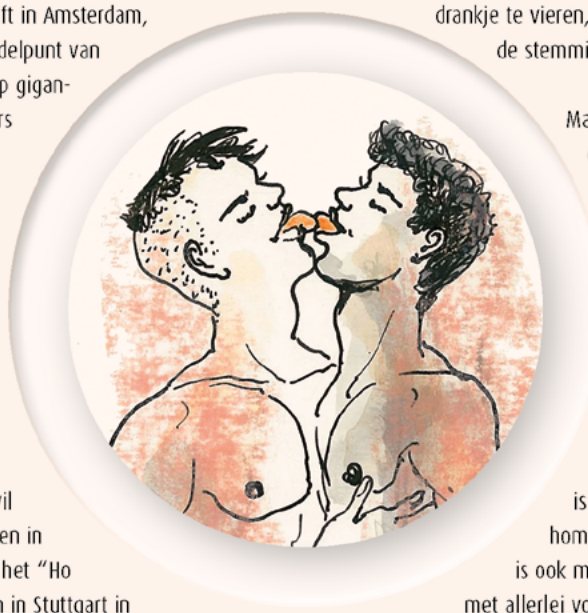
Lust als drijvende kracht in het werk van Hannes Steinert

Door Markus Pfalzgraf

Het is ten tijde van de eerste AIDS-epidemie golf, 1987, waarin het volgens Hannes Steinert lijkt alsof niemand zich daar ook maar iets van aan trekt. Hij verblijft in Amsterdam, op dat moment het Europese middelpunt van de homo-cultuur, en hangt rond op gigantische zolders en bedompte kelders van oude herenhuizen: zwoele en vaak benauwde gelegenheden waar de leer scene massaal floreert. Maar ook in een "House of Boys". Wat daar gebeurt is net zo extravagant en losbandig als de in veel latere periode gemaakte gelijknamige speelfilm (2009) die zich afspeelde in het jaar 1984. De jonge Hannes is verlegen, ietwat gespannen, en wil niets liever dan zich onderdompelen in die wereld waarmee hij eerder in het "Ho Chi Minh trail" in de Schlossgarten in Stuttgart in contact gekomen is. Zelfs bij het busstation van Nürtingen liggen partners voor groepsseks, binnen of buiten hun relaties, voor het oprapen. In die tijd is het slechts een kleine stap van een zuid-Duitse provinciestadje naar de hoofdstad der zonde.

Maar voordat hij het wist, is het feest over. Het gaat mis in de gay partyscene. Veel drugs, het mysterieuze virus en de eerste doden. Het gevolg: sex onder toezicht. Wachtkamers bij huisartsen raaken vol en zalen van ziekenhuizen lijken eerder op quarantaine-afdelingen. "Shit, ik kan het ook hebben opgelopen!", is de gedachte die niet alleen Hannes Steinert bezighoudt. Maar

de gelukkigen die het niet hebben, met een kans van overleven, mogen huiswaarts om het testresultaat onder het genot van een drankje te vieren, tenminste als ze daar nog voor in de stemming zijn.

Maar alles gaat door; in het leven en ook in de kunst. Hannes Steinert heeft altijd vastgehouden aan het principe alles-te-willen-meemaken en pas te willen stoppen als het echt niet verder kan om zo diep door te kunnen dringen in alle aspecten van het homoleven en alle vormen van seksualiteit. Zaken die Hannes Steinert gevormd hebben. De (homo) man is dan al het middelpunt van zijn homo-erotische creativiteit, maar er is ook meer sprake van experimenteren met allerlei vormen van seksualiteit en gender identiteit. Het oog van de kunstenaar gaat niet voorbij aan androgine of transformerende lichamen.

Hij ziet zichzelf als een voorvechter van lust wat als motief en drijvende kracht achter zijn kunst schuil gaat. Een seksmaniak op de tekentafel en schildersezels. Veel van zijn verzamelaars weten dit niet, of willen dit misschien wel niet eens weten. Hannes Steinert heeft dan al naam gemaakt met het schilderen van landschappen, stillevens en abstracte werken, met klassieke motieven in de traditionele vormen van schilderen, tekenen en het maken van lino'snedes en etsen. Tegelijkertijd houdt Hannes

Steinert zich meer en meer bezig met het tekenen van mannen. Pas in de afgelopen jaren is hij daarmee meer in de openbaarheid getreden door middel van exposities en catalogi. Maar beïnvloed door de behoudende kant van de kunstacademie, neemt Hannes Steinert in eerste instantie niet deel aan “het moderne”, zoals hij het zelf noemt. Schilderen als Ruysdael heeft zijn voorkeur. Pas in een latere periode laat hij dit achter zich, alhoewel ook niet helemaal. Want van de Nederlandse klassiekers met hun weelderige stillevens vol vleeslijke schoon was de overgang naar de excessen in het Amsterdam van de late jaren '80 relatief gemakkelijk. Of zoals Hannes Steinert het zegt: “Als je eenmaal de smaak te pakken hebt, smaakt een volgende naar meer”.

In zijn pentekeningen van mannen en hun interacties zijn nog steeds elementen van zijn andere werk te vinden: die van de toevallige abstractie: een abstract element, het speels gebruik van stillevens, inktvlekken als een verrassend element, vaak ook met een lichte ironie. Kleur wordt slechts spaarzaam gebruikt. En als het wordt gebruikt, dan is het duidelijk aanwezig: vaak de signaalkleur rood als beste versterking van erotiek.

De kunstenaar Hannes Steinert is altijd een man van lijnen geweest. Vanaf de late jaren '70 is hij in dit opzicht vooral sterk beïnvloed door het werk van Jean Cocteau. Hoewel het in het abstracte werk van Hannes Steinert de lijnen vaak een grote rol spelen, elementen die met een vlotte pennestreek neergezet worden, spelen lijnen in zijn homoerotisch werk eerder een rol als een structuur, bijvoorbeeld in een patroon van vele parallelle lijnen, die de ruimtes vullen tussen de verschillende groepen jonge mannen.

Het vangen van louter een glimp tijdens losbandige momentopnamen staat in een lange traditie van de erotische kunst. Al in het fin de siècle tijdperk waren decadente (heteroseksuele) orgiescènes van de Markies de Bayros bekend. Ze werden vaak

beschreven als “pervers”. Bayros zelf was feitelijk in artistieke opzicht de navolger van Aubrey Beardsley, door wiens werk Hannes Steinert ook erg geïnspireerd is. Beardsley was er niet bang voor om aan het eind van de 19e eeuw buitenproportionele mannelijke genitaliën te tekenen, die vanuit het huidige perspectief zowel potentie als spot benadrukken. Zowel Bayros en Beardsley, stralen een vanzelfsprekendheid – en in de beste betekenis van het woord – schaamteloosheid uit, hetgeen je ook terugvindt bij Hannes Steinert, zij het meer als een eerbetoon voor de penis.

De voorstellingen sluiten niet noodzakelijkerwijs aan op de persoonlijke voorkeur van Hannes Steinert. En drugs waren nooit zijn ding. Weliswaar is hij getuige geweest van veel homoseksuele excessen, zeker vanuit het perspectief van het geïnteresseerde oog van de kunstenaar. Maar niet alles wat er gebeurde op de Amsterdamse zolders of in de kelders van Berlijn komt overeen met zijn smaak. Daarom probeert Hannes juist niet de leertypes van Tom of Finland te imiteren. Zijn iconische afbeeldingen van leermannen en jongens hebben uiteraard invloed gehad op het grootste deel van de mannelijke kunstenaars, waaronder ook Hannes Steinert, zeker onder hen die hun coming-out in de jaren 1970 en '80 in de gay scene gehad hebben. De figuren die Hannes Steinert tekent, zijn echter niet ontleend aan specifieke modellen of voorbeelden. Niettemin keren sommige stereotypes in verschillende situaties in zijn tekeningen hier en daar terug als een vorm van herkenbaarheid.

Deze types en hun handelen – van masturbatie tot groepssex – is dat pornografie? Deze term interesseert Hannes Steinert in het geheel niet. Hij ziet pornografie als een moreel oordeel dat opgedrongen wordt over seksualiteit. Voor hem is het van belang “dat we niet alleen intellectuele en rationele individuen zijn maar ook die met een seksualiteit”. Het uitdragen en bevorderen van sex en sensualiteit, passie en lust ziet hij – zowel toen als nu – als een van zijn taken als kunstenaar.

natures mortes, et de ses propres « essais de croûtes », aux excès de la chair dans l'Amsterdam de la fin des années 1980. Ou, pour le dire avec les mots de Hannes Steinert : « Ces fruits que nous voyons là nous mènent directement à d'autres fruits. »

Ses encres représentant des hommes et leurs interactions reprennent des éléments des autres pans de sa création : des abstractions occasionnelles, la nature morte placée là comme par jeu, ou la tache d'encre, si caractéristique, avec son petit effet de surprise, parfois aussi ironique. Ici, la couleur n'est employée qu'avec parcimonie. Et lorsqu'elle l'est, c'est avec franchise et netteté : ainsi de la couleur rouge comme meilleur renfort de l'érotisme.

Dessinateur, Hannes Steinert fut toujours un homme des lignes. Dès la fin des années 1970, il fut, de ce point de vue, fortement marqué par Jean Cocteau. Si, dans les œuvres abstraites de Steinert, c'est souvent le tracé des lignes qui importe (par exemple lorsqu'un élément abstrait est conçu d'un seul trait), la ligne a une fonction différente dans ses œuvres figuratives homoérotiques ; elle se fait plutôt élément de structuration, par exemple en un motif de plusieurs lignes parallèles servant de cadre, dans la profondeur de l'espace, aux mises en scène les plus diverses de jeunes hommes en plus ou moins grand nombre.

Les instantanés de la débauche prennent place dans une tradition de l'art érotique. La fin-de-siècle vit les scènes d'orgies (hétérosexuelles) décadentes du marquis de Bayros, souvent décrites comme « perverses ». Bayros se situait déjà quant à lui dans la lignée artistique d'Aubrey Beardsley, dont l'œuvre a également beaucoup inspiré Hannes Steinert. Beardsley, en ce XIXe siècle finissant, ne redoutait pas de dessiner des parties

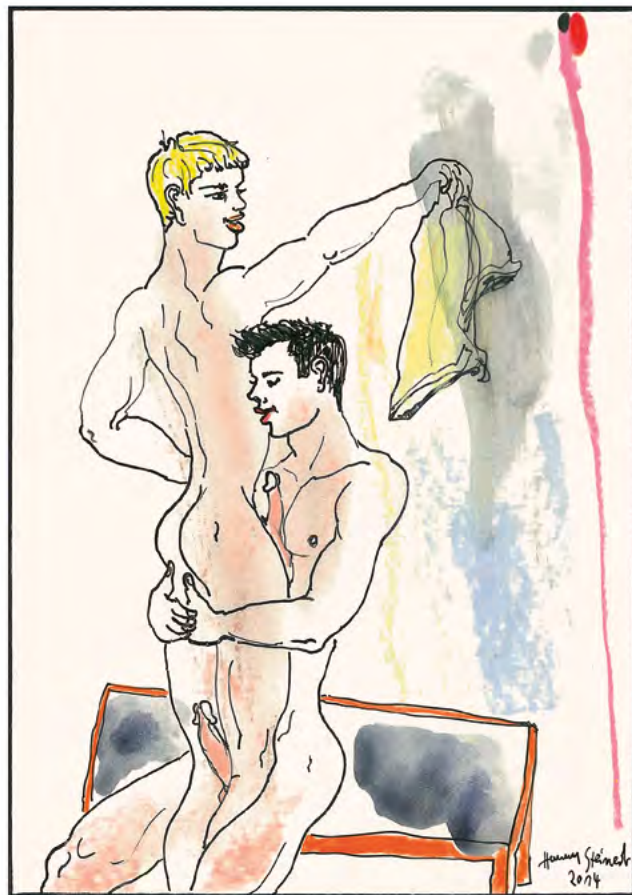
génitales masculines surdimensionnées qui, vues depuis notre époque, peuvent être signes de puissance, mais non sans dérision. Des œuvres de Bayros et Beardsley il émane une évidence et – dans le meilleur sens du terme – une impudence dont l'esprit se retrouve chez Hannes Steinert en une plaidoirie pour le pénis.

Ces représentations ne renvoient pas forcément aux goûts personnels de Hannes Steinert. (Et il ne fut jamais amateur de drogues.) Il a vécu bien des excès de la vie homosexuelle, notamment par le regard intéressé de l'artiste. Mais dans les combles d'Amsterdam ou les caves voûtées de Berlin, tout ne correspondait pas forcément à ses goûts. C'est aussi l'une des raisons pour lesquelles il n'a pas tenté d'imiter les hommes en cuir d'un Tom of Finland. Les icônes créées par ce dernier l'ont marqué, bien sûr, comme elles ont marqué probablement la plupart des artistes gay, surtout ceux dont la socialisation se fit dans le milieu homosexuel des années 1970 et 1980. Hannes Steinert ne dessine pas d'après des modèles réels. Quelques personnages-types réapparaissent assez régulièrement dans ses séries de dessins pour qu'on puisse les distinguer et les reconnaître d'un dessin à l'autre.

Ces gars et ce qu'ils pratiquent, de la masturbation aux partouzes – est-ce de la pornographie ? Hannes Steinert ne sait trop que faire de cette notion. Pour lui, il s'agit d'une catégorie morale qui a été plaquée sur la sexualité. Ce qui lui importe, c'est que « nous ne sommes pas seulement des êtres dotés d'esprit et de raison », mais des êtres avec une sexualité. Propager le désir et la sensualité, telle est pour lui, hier comme aujourd'hui, l'une des tâches qu'il accomplit comme artiste.

Romantik Umarmung, 29,7 x 21 cm, 2014

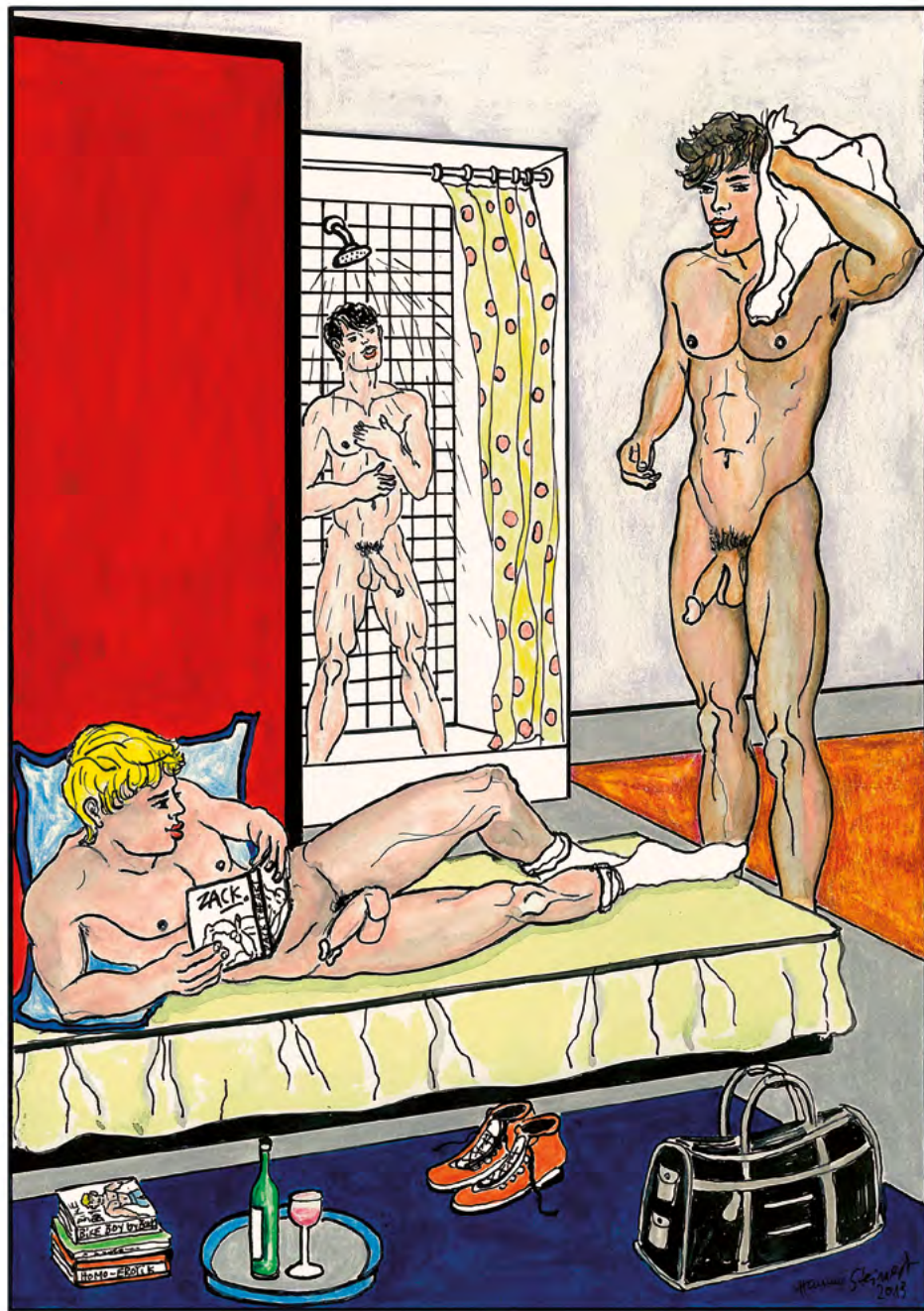

Romantik Ich halt dich fest, 29,7 x 21 cm, 2014

Boys playtime

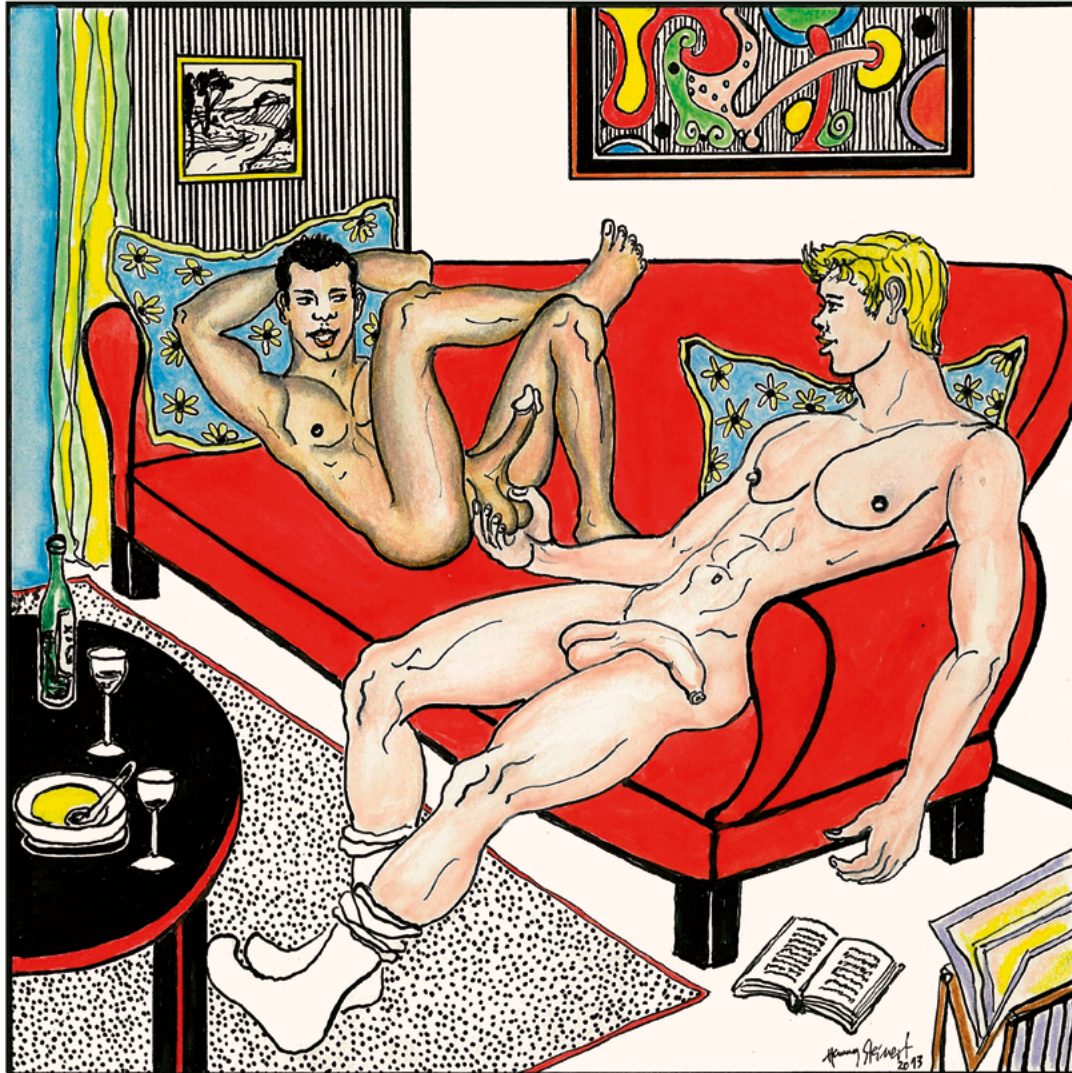
Liebeswerben und Beachboys

Lessons in love

Berührungen

Vormgeving	Design:	Sandro Kortekaas vormgeving & Studio van Stralen, Groningen
Tekst	Text:	Markus Pfalzgraf, Stuttgart
Vertalingen	Übersetzungen:	Markus Pfalzgraf (ENG, NL); Paul Katarincic (ENG); Bernard Banoun (F); Jan van Stralen (NL)
Scans	Scans:	WiesingerMedia.de, Stuttgart; Nachbearbeitung Studio van Stralen, Groningen
Drukwerk	Druck:	Scholma Print & Media, Bedum
Bindwerk	Bindung:	Binderij Soesbeek, Groningen
Oplage	Auflage:	Februari/Februar 2017, 700 Stück
Uitgever	Herausgeber:	Studio van Stralen, Noorderstationsstraat 40, 9717 KP Groningen, 06 26 330655, svsv@studiovanstralen.nl
ISBN	ISBN:	978-90-77927-28-8

Galerie MooiMan male-art, Groningen
www.mooi-man.nl
galerie@mooi-man.nl

Copyright © 2017 Studio van Stralen, Groningen en Hannes Steinert, Stuttgart

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any format or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

Dit boek is uitgegeven ter gelegenheid van de expositie "My Porn Eye" februari/maart 2017 bij galerie MooiMan.

Dieses Buch erscheint zur Ausstellung "My Porn Eye" im Februar / März 2017 in der Galerie MooiMan.

Eerder verschenen/Zuvor erschienen:

- MM1 **Salifu**, Jan Mattheus de Grauw, 2010, ISBN 978-90-77927-11-0
- MM2 **het model de schilder en zijn werk**, Peter Colstee, 2011, ISBN 978-90-77927-15-8
- MM3 **Dubbelaars/Doubles, 50 + 1 males; Dressed - Undressed**, Ewoud Broeksma, 2012, ISBN 978-90-77927-16-5
- MM4 **Beelden / Sculptures**, Marcel Julius Joosen, 2013, ISBN 978-90-77927-19-6
- MM5 **Asylum**, Alexander Kargaltsev, 2013, ISBN 978-90-77927-20-2
- MM6 **Si, Quiero**, Gonzalo Orquin, 2014, ISBN 978-90-77927-21-9
- MM7 **Radiant Affinities, The Life and Work of Cornelius McCarthy**, Peter Dobson, 2015, ISBN 978-90-77927-23-3
- MM8 **Kijk mij eens! 100 portretten van homomannen in beeld en tekst**, Jaap de Jonge, 2015, ISBN 978-90-77927-24-0
- MM9 **Dubbelaars/Doubles, 51 + 2 males; Dressed - Undressed**, Ewoud Broeksma, 2016, ISBN 978-90-77927-26-4